

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 30/07/2024 17:37
Sayı: E-120.07.03-1467262
1
TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN YÜZÜNCÜ YILI
7/7174
GK 65

ACELE

Sayı : E-72079556-610-12232389

Konu : Soru Önergeleri (7/7174)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.12.2023 tarihli ve 1342502 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Halide TÜRKOĞLU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/7174 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/7174 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 742D4E2B-1062-4596-8CBF-0CB3383825C1

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No: (312) 705 73 30

Diyarbakır Milletvekili Sayın Halide TÜRKOĞLU'na Ait 7/7174 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız engelli bireyler ve ailelerinin güçlendirilmesi ve yaşam standartlarının iyileştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütmekte, engelli bireylerin istihdamına ve toplumsal hayata etkin olarak katılımına büyük önem vermektedir.

Tüm sosyal araştırmalarda olduğu gibi engellilikle ilgili verilerin toplanmasında nüfus sayımları, örneklem araştırmaları ve idari kayıtlardan yararlanılmaktadır. Engelli bireylere ilişkin verilerin anket aracılığı ile uygulanan sıklık araştırmalarının yanı sıra en güncel ve hizmet odaklı veriler, idari kayıtlarla Sağlık Bakanlığınca tutulmaktadır. Bakanlığımız ile Sağlık Bakanlığı arasından imzalanan protokol ile Ulusal Engelli Veri Sistemi oluşturulmuş olup; Engelliler İçin Sağlık Kurulu Raporu olan tüm bireylere ilişkin verilere Ulusal Engelli Veri Tabanından ulaşılabilmektedir. Ulusal Engelli Veri Sisteminde kayıtlı ve hayatta olan engelli birey sayısı; 2024 Mayıs ayı itibarıyla 3.540.125'dir. Bu kişilerin %42,5'i kadındır. Bu veriler, Engelli Sağlık Kurulu Raporu almak için yetkili hastanelere başvurmayan ve hizmet almak için devletle temasa geçmemiş bireyleri kapsamamaktadır.

Bakanlığımız bünyesinde yatılı ve gündüzlü hizmet sunan bakım, rehabilitasyon ve aile danışma merkezlerimizde engelli kadın ve kız çocuklarına cinsiyet ve yaş grubuna göre kuruluşlarımızda hizmet verilmektedir. Bakanlığımız tarafından yürütülen hizmetlerin, plan ve programların yer aldığı raporlar aracılığıyla mevcut istatistiki bilgiler periyodik olarak düzenlenmekte ve internet sitesinde yayınlanmaktadır. Sunulan hizmetler ve sosyal yardımlara ilişkin veriler Bakanlığımız bünyesinde cinsiyet, yaş ve engel grubuna göre ayrıştırılmış bir şekilde raporlanmaktadır.

Bakanlığımızca, engelli ve yaşlı vatandaşlarımıza yönelik bakım hizmetleri aile odaklı sosyal hizmet politikamız doğrultusunda geliştirilmekte ve çeşitlendirilmektedir. Bu amaçla 2006 yılında başlatılan evde bakım yardımı ile evde engellisine bakmakta olan vatandaşlarımıza, kadınlarımıza bakım ücreti ödeyerek onları ekonomik açıdan desteklemek, bu destekle refah seviyelerini güçlendirerek özellikle kadınların yaptıkları bakım karşılığında hem kendi ihtiyaçlarını hem de engellilerinin ihtiyaçlarını karşılamaları sağlanmaktadır. Bu kapsamda evde bakım yardımı kapsamında engelli bireyin bakımını sağlayan 488.352 kadın Bakanlığımızca desteklenmektedir.

Kamuda çalışan engelli memurların %28,5'i kadın çalışandır. İşçi statüsünde çalışan engelli kadınların istatistikleri ve meslek kategorileri Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne tutulmaktadır.

Bakanlığımız erişilebilirlik ile ilgili ulusal politikaların belirlenmesi, mevzuatın hazırlanması ve bu politikaların hayata geçirilmesi için kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması ile yükümlüdür. Erişilebilirliğin uygulanması ise tüm kurum ve kuruluşların görev ve sorumluluğundadır. Erişilebilirliğin sağlanması amacıyla Bakanlıklar, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları gibi birçok kurumun temsilcileri ile toplantılar yapılmakta, bilgi ve bilinç düzeyinin artırılmasına yönelik eğitim ve atölye çalışmaları yoğun biçimde yürütülmektedir.

07.07.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmi yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve umuma açık hizmet veren her türlü

yapıların engellilerin erişilebilirliğine uygun duruma getirilmesi hüküm altına alınmıştır. Bahsi geçen Kanunun geçici 2 nci ve 3 üncü maddelerine istinaden 20.07.2013 tarihinde yürürlüğe giren Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği gereği illerde valilikler bünyesinde komisyonlar oluşturulmuş olup, yükümlülükleri yerine getirmeyen belediyeler ve diğer kurum ve kuruluşlar için, komisyonlar tarafından yapılan denetimler sonucunda erişilebilir olmayan her bir tespit için idari para cezası uygulanabilmektedir. Komisyonlar denetimlerini 2020/3 sayılı Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formlarına göre yürütmektedir.

Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği'nin 13 üncü maddesi kapsamında Bakanlığımız tarafından her yıl, yıllık plan yayımlanmaktadır. Bu plan ile komisyonların denetim önceliklerinin belirlendiği bina, açık alan ve toplu taşıma araçları listesi oluşturulmaktadır. Komisyonlar yıllık denetleyecekleri bina, açık alan ve toplu taşıma araçlarını bu plan kapsamında hazırladıkları Programa göre belirlemektedir.

Ülkemizde yapılı çevrenin planlanması, ruhsatlandırılması ve inşası ile ilgili temel yasal düzenleme olan 3194 sayılı İmar Kanunu'nun uygulama yönetmeliği olan "Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği" 01.07.2017 tarihinde Bakanlığımız tarafından teknik alt yapısı oluşturulmasını müteakip Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu Yönetmelik'te yer alan erişilebilirlikle ilgili hükümler gereği, yeni tasarlanan tüm binalarda standarda uygunluk sağlanmak zorundadır.

2019 yılında yeni inşa edilecek binaların erişilebilir olarak tasarlanması ve inşa edilmesi için yine Bakanlığımızca teknik alt yapısı oluşturularak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına sunulan revizyon talebi Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'ne eklenmiştir.

Binaların, erişilebilir hale getirilebilmesi için yapılması gerekenlerin rapor olarak temin edilmesini sağlayacak ve erişilebilirlik belgesi alınmasını teşvik edecek bir formül olan Erişilebilirlik Değerlendirme Modülü (ERDEM) kullanıma açılmıştır. Mimar ve mühendislerin tasarımın ilk aşamasından son aşamasına kadar başvurabileceği, açıklayıcı metinlerin yanı sıra mimari çizimlerin üç boyutlu görseller ile desteklendiği, aynı zamanda akademisyenler için kaynak niteliğindeki Erişilebilirlik Kılavuzu yayınlanmıştır. Erişilebilirlik ile ilgili bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması amacıyla 2011 yılından bu yana 26 binden fazla yönetici ve teknik personele eğitim verilmiştir.

Bu kapsamda Bakanlığımız tarafından 2021 yılı Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Planı kapsamında mevcut kadın konukevi ve ŞÖNİM hizmet binalarının erişilebilirliklerinin iyileştirilmesine yönelik gerekli çalışmaların yapılması hakkında 81 İl Müdürlüğüne resmi yazı iletilmiştir. Ayrıca Kadın Konuk evleri Hizmet Standartları Rehberi'nde kadın konuk evlerinde özellikli durumlarda kullanılabilecek bir gözlem odası bulunması ve bu gözlem odasının erişilebilirliğe uygun olmasına ilişkin standart düzenlenmiştir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.